

PRATİK BİLGİLER

SOSYAL GÜVENLİK

SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA KESİLECEK İDARİ PARA CEZALARI (2023)

01.01.2023 - 31.12.2023 Dönemi için uygulanacak asgari ücret tutarı :10.008,00 TL

İDARİ PARA CEZASI UYGULANACAK FİİLLER		UYGULANACAK CEZA	01.01.2023 31.12.2023
a)	1) Sigortalı işe giriş bildirgesi ile genel sağlık sigortası giriş bildirgesini; 5510 sayılı Kanunda belirtilen süre içinde ya da Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca (Kurum) belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için,	Bir aylık asgari ücret	10.008,00 TL
	2) Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için,	Asgari ücretin iki katı	20.016, 00 TL
	3) İşyeri esas alınmak suretiyle sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde (1-b) de sayılan durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için,	Asgari ücretin beş katı	50.040,00 TL

b)	İşyeri bildirgesini, Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlerden,		
	1) Kamu İdarelerine	Asgari ücretin üç katı	30.024,00 TL
	1) Bilanço esasına göre defter tutanlara	Asgari ücretin üç katı	30.024,00 TL
	2) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlara	Asgari ücretin iki katı	20.016,00 TL
	3) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Bir aylık asgari ücret	10.008,00 TL
c)	Prim belgelerini ve defter kayıtlarını, Kurumca belirlenen şekilde ve usulde vermeyenlere ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenlere veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için,		
	1) Belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına	Aylık asgari ücretin 1/5 i	2.001,60 TL
	2) Belgenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına,	Aylık asgari ücretin 1/8 i	1.251,00 TL
	3) Ek belgenin Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına,	Aylık asgari ücretin 1/2 si	5.004,00 TL
	4) Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın,	Asgari ücretin iki katı	20.016,00 TL
d)	Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurları tarafından veya serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, Kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için,	Asgari ücretin iki katı	20.016,00 TL

e)	<p>Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilen işyeri defter, kayıt ve belgelerini Kurumca yapılan yazılı ihtarla rağmen 15 gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak yerine getirmeyenlere,</p> <p>Not: İbrahim süresi geçirildikten sonra incelemeye sunulan ve tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğu tespit edilen defter ve belgeler yönünden, ayrıca geçersizlik fiilleri için idari para cezası uygulanmaz, sadece tutulan defter türü dikkate alınarak (5-a), (5-b) ve (5-c) ye göre idari para cezası uygulanır.</p>		
	1) Bilanço esasına göre defter tutanlara	Asgari ücretin on iki katı	120.096,00 TL
	2) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlara	Asgari ücretin altı katı	60.048,00TL
	3) Defter tutmakla yükümlü olmayanlara	Asgari ücretin üç katı	30.024,00 TL
	4) Tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanuni tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsüz veya noksan tutulmuş defterler, herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için,		
	<p>ii. Kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunulan defter türü dikkate alınarak (5-a) ve (5-b) ye göre idari para cezası uygulanır,</p> <p>iii. Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve (5-a) ya göre idari para cezası uygulanır,</p>		

	<p>5) İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı-soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için,</p> <p>Ek 1) İbraz süresi geçirildikten sonra incelemeye sunulan ve tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğu tespit edilen defter ve belgeler yönünden, ayrıca geçersizlik fiilleri için idari para cezası uygulanmaz, sadece tutulan defter türü dikkate alınarak bu bendin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine göre idari para cezası uygulanır.</p>	Aylık asgari ücretin 1/2 si	
f)	<p>Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankaların Kurumca istenen belgeleri en geç 1 ay içinde vermemesi veya aylık prim ve hizmet belgesinin Kurumca onaylanan bir nüshasını sigortalının çalıştığı işyerinde, birden fazla işyeri olması halinde ise sigortalının çalıştığı her işyerinde ayrı ayrı olmak üzere, Kuruma verilmesi gereken sürenin son gününü takip eden günden başlanarak, müteakip belgenin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar sigortalılar tarafından görülebilecek bir yere asılmaması halinde,</p>	Asgari ücretin iki katı	
g)	<p>1) Sigortalıların çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç 1 ay içinde sigortalı olarak çalışmaya başladıklarını Kuruma bildirmesi; köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların sigortalılığının sona erdiğinin Kuruma bildirilmesi; Kamu idarelerince vazife malullüğüne sebep olayların Kuruma bildirilmesi ve Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşların ihale yoluyla yaptıkları her türlü işi üstlenenleri ve bunların adreslerini 15 gün içinde Kuruma bildirmesi yükümlülüklerini yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişilere,</p>	Bir aylık asgari ücret	8.506,80 TL

	<p>2) Kamu idareleri ile bankaların, Kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmeyen ya da sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmeyen kamu idareleri ile bankalara,</p>	Aylık asgari ücretin 1/10'u	1.000,80 TL
h)	<p>Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısının ve bunların işe başlama tarihinin Ticaret Sicil Memurluklarına bildirilmesi durumunda Ticaret Sicil Memurluklarına buna bağlı yapılması gereken bildirimlerin; Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bildirimlerin yasal süresi içinde Kuruma yapılmaması halinde, yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için,</p>	Bir aylık asgari ücret	10.008,00 TL
i)	<p>Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının,</p>		
	<p>1) Kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında, (eylemleri başka bir suç oluştursa dahi)</p>	Asgari ücretin beş katı	50.040,00 TL
	<p>2) Görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 265.maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suçu işleyenler hakkında ayrıca,</p>	Asgari ücretin on katı	100,080,00 TL
i)	<p>1) Kurum tarafından 5510 sayılı Kanunun 100.maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında,</p>	Asgari ücretin beş katı	50.040,00 TL
	<p>2) Kurum tarafından 5510 sayılı Kanunun 100.maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri mücbir sebep olmaksızın belirlenen süreden geç veren kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında,</p>		

		Asgari ücretin iki katı	20.016,00 TL
	*Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, İşyeri bildirgesinin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliklerinden verilmesi halinde,	(2) de belirtilen cezalar üçte ikisi oranında uygulanır.	
	3) (Ek cümle: 13/2/2011-6111/45 md.) Ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına	Asgari ücretin 1/10'u	1.000,80 TL
	4) hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına	Asgari ücretin 1/2	5.004,00 TL
	maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerince, Kurumca belirlenen süre içinde elektronik ortamda Kuruma hiç gönderilmemesi hâlinde sigortalı başına	Asgari ücretin 1/5'i	2.001,60 TL
	6) geç gönderilmesi hâlinde ise sigortalı başına	Asgari ücret 1/10'u	1.000,80 TL
	*Ancak, idari para cezası ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.		
	j) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için	Asgari ücretin 1/10'u	1.000,80 TL

<p>k) 100 üncü maddesinin altıncı fıkrasına göre genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere ait bilgi girişlerini süresinde yapmayanlar ile bakmakla yükümlü olunan kişi olmayanlara ait bilgi girişi yapanlara</p>	Asgari ücret 1/2	5.004,00 TL
<p>l) Ek 6 ncı maddesine göre yapılması gereken bildirim veya kontrol yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için</p>	Bir aylık asgari ücret	10.008,00 TL
<p>m) Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanununun 86 ncı maddesinin on üçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için;</p>		
<p>1) Beyannamenin asıl olması hâlinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına</p>	Asgari ücret 1/5	2.001,60 TL
<p>2) Beyannamenin ek olması hâlinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına</p>	Asgari ücret 1/8	1.251,00 TL
<p>3) Ek beyannamenin, 86 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına</p>	Asgari ücret 1/2	5.004,00 TL
<p>denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması hâlinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için,</p>		
<p>a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin üç katını geçmemek üzere sigortalı başına</p>	Aylık Asgari Ücret	10.008,00 TL
<p>b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin iki katını geçmemek üzere sigortalı başına</p>	Asgari ücret 1/2	5.004,00 TL

c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına	Asgari ücret 1/3	3.336,00 TL
ç) Beyannamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması hâlinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın	onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında ipc uygulanır.	
n) Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına	Asgari ücret 1/10	1.000,80 TL
Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.		